

IQTISODIY INQIROZNING SABABLARI VA ULARNING OLDINI OLISH STRATEGIYALARI

Muxtarov No‘monjon Muxammadovich

TATU Farg‘ona filiali asistent-prafessori

Abdusalomova Ziynatbegim Otabek qizi

TATU Farg‘ona filiali talabasi

+(93)-193-41-14

ziynatbegimabdusalomova151@gmail.com

Annotatsiya: Mazkur maqolada iqtisodiy inqirozlarning asosiy sabablari tahlil qilinib, ularning oldini olishga qaratilgan samarali strategiyalar muhokama qilinadi. Iqtisodiy inqirozlarning turli omillarga bog‘liqligi, xususan, makroiqtisodiy siyosatdagi xatoliklar, tashqi omillar va ichki muammolar tahlil qilinadi. Shu bilan birga, barqaror iqtisodiy rivojlanishni ta‘minlash uchun taklif etiladigan strategiyalar keltirilgan.

Kalit so‘zlar: iqtisodiy inqiroz, inflyatsiya, makroiqtisodiy barqarorlik, moliyaviy siyosat, iqtisodiy o‘sish.

I. KIRISH

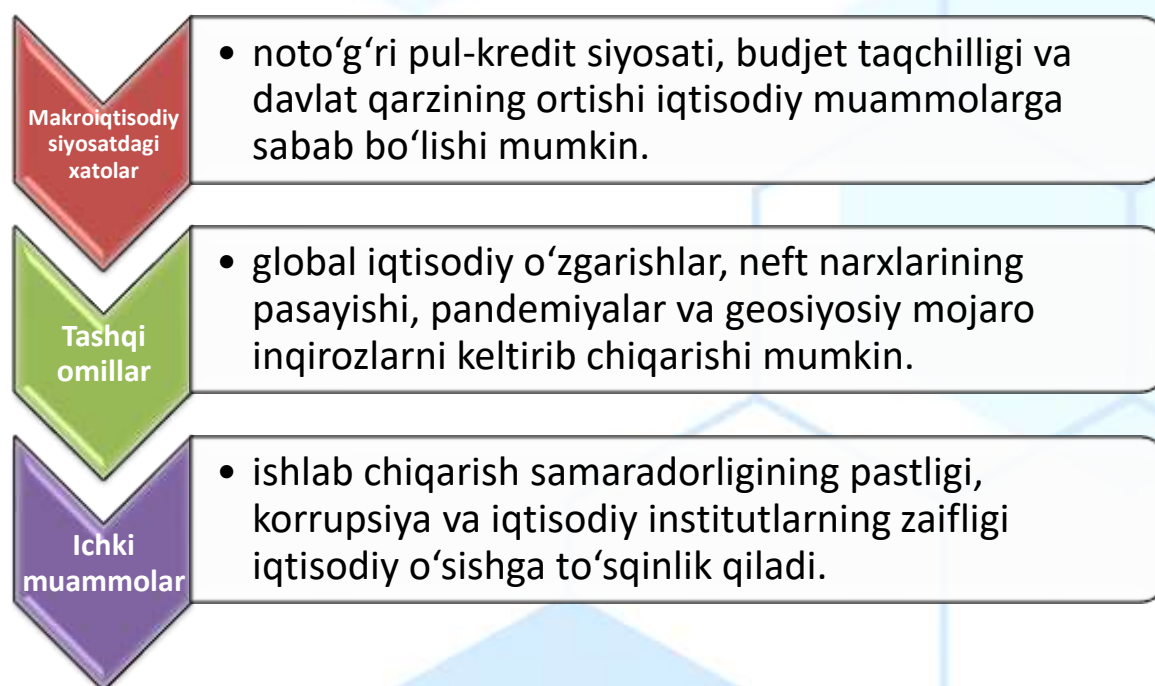
Iqtisodiy inqirozlar butun dunyo bo‘ylab mamlakatlar iqtisodiyotiga salbiy ta‘sir ko‘rsatadigan muhim hodisalardan biridir. Bu jarayon davlatlar, korporatsiyalar va fuqarolar uchun katta yo‘qotishlarni keltirib chiqarishi mumkin. Shuning uchun iqtisodiy inqirozlarning sabablari va ularni oldini olish strategiyalarini tahlil qilish juda muhimdir. Ushbu maqolada iqtisodiy inqirozlarning asosiy sabablari o‘rganilib, ularning oldini olish choralari taklif etiladi.

II. METODOLOGIYA

Ushbu tadqiqotda iqtisodiy tahlil, taqqoslash va statistik ma'lumotlarga asoslangan yondashuvlar qo'llanildi. Jahon banki, Xalqaro valyuta jamg'armasi (XVJ) hamda boshqa xalqaro tashkilotlarning iqtisodiy inqirozlar haqidagi ma'lumotlari tahlil qilindi. Shuningdek, turli mamlakatlarning iqtisodiy inqirozlarga qarshi olib borgan siyosati va ularning natijalari o'rganildi.

III. TAJRIBA VA NATIJALAR

Iqtisodiy inqirozlar bir necha asosiy omillarga bog'liq bo'lishi mumkin (1-rasm):

1-rasm. Iqtisodiy inqirozning omillari

Ushbu omillarni o'rganish natijasida inqirozlarning oldini olish uchun quyidagi choralar muhimligi aniqlangan:

1. Moliyaviy bozorlarning barqarorligini ta'minlash uchun qat'iy tartibga solish choralari ko'rish;

2. Makroiqtisodiy barqarorlikni saqlash uchun davlat budjetini samarali boshqarish;

3. Iqtisodiy diversifikatsiyani oshirish orqali eksportga bog'liq iqtisodiy tizimdan voz kechish.

IV. TAKLIF VA TAVSIYALAR

Davlat moliyaviy siyosatini optimallashtirish – inflyatsiyani nazorat qilish va davlat xarajatlarini samarali boshqarish lozim. Xususiy sektorni rivojlantirish – kichik va o'rta biznes subyektlarini qo'llab-quvvatlash orqali iqtisodiy inqirozlarni yengish mumkin. Innovatsiyalar va texnologik rivojlanish – yangi texnologiyalarni iqtisodiyotga joriy qilish barqaror rivojlanishni ta'minlaydi. Xalqaro iqtisodiy hamkorlikni kengaytirish – global bozor bilan uyg'unlikda harakat qilish mamlakat iqtisodiy barqarorligini ta'minlaydi.

V. XULOSA

Iqtisodiy inqirozlarning oldini olish uchun kompleks yondashuv zarur. Davlat tomonidan amalga oshiriladigan to'g'ri iqtisodiy siyosat, biznes uchun qulay muhit yaratish, xalqaro hamkorlik va innovatsion rivojlanish orqali inqiroz xavfini kamaytirish mumkin. O'z vaqtida qabul qilingan strategik qarorlar iqtisodiy inqirozning oldini olish va barqaror o'sishni ta'minlashda muhim rol o'ynaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Krugman P. "The Return of Depression Economics and the Crisis of 2008". W.W. Norton & Company, 2009.
2. Stiglitz J. "Globalization and Its Discontents". Penguin Books, 2002.
3. Xalqaro Valyuta Jamg'armasi (IMF) rasmiy hisobotlari.
4. Jahon Bankining iqtisodiy tahlil ma'lumotlari.
5. O'zbekiston Respublikasi Markaziy bankining iqtisodiy hisobotlari.
6. Turli xalqaro va milliy ilmiy maqolalar va statistik hisobotlar.